

Talemanuskript til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål E

Samrådsspørgsmål E

Stillet til transportministeren:

Overalt kan man læse historier om køreskolelærere, der bliver nødt til at stå op om natten for at finde ledige køreprøvetider til deres elever, jf. artiklen ”Kørelærer står op klokken to om natten for at booke prøver: Nu indkalder hun til stor demonstration” bragt af TV MIDTVEST den 23. april 2023. Vil ministeren redegøre for, hvad han agter at gøre for at komme problematikken omkring mangel på køreprøver til livs? Ligeledes bedes ministeren forholde sig til, at Færdselsstyrelsen og kørelærerne øjensynligt har forskellige opfattelser af, hvorvidt der overhovedet er en problemstilling med mangel på køreprøver eller ej.

Svar:

Tak til Kenneth Fredslund for at indkalde til samrådet, hvor overskriften må være, at der ikke er nogen snuptagsløsninger. Jeg er meget glad for dialogen omkring det her vigtige emne, fordi det er forudsætningen for, at vi kan komme hen imod nogen løsninger.

Jeg vil indledningsvis gerne understrege, at jeg til fulde forstår behovet for, at der er ledige prøver i de byer, hvor man har en forventning om at kunne gå til prøve. Derfor forstår jeg også den frustration, der opstår blandt kørelærere og køreelever, når dette ikke er tilfældet.

Jeg er meget optaget af, at der udbydes køreprøver nok. Køreelever skal ikke vente urimeligt længe på en prøve. De skal derimod kunne få afsluttet deres køreuddannelse, når de er klar til at gå til prøve, så de kan komme ud og bruge deres kørekort.

Jeg kan forstå på Færdselsstyrelsen, at man efter man har haft ansvaret for området i noget tid, har fået tydeliggjort tendenser til ”peaks” i efterspørgslen på køreprøver, dvs. at der i visse perioder opleves en særlig høj efterspørgsel. Færdselsstyrelsen har også oplyst, at der således lige nu er udfordringer med mangel på prøver. Dette gælder særligt i visse dele af landet og er naturligvis til stor frustration.

En del af baggrunden for ønsket om at ressortoverdrage køreprøveafviklingen var blandt andet at en central planlægning kunne muliggøre en bedre fordeling af ressourcer, der hvor der var efterspørgsel. Det har dog vist sig sværere end ventet.

De tilgængelige data og de nuværende tekniske muligheder i bookingsystemet, som ejes af kommunerne, giver nemlig ikke et tilstrækkeligt præcist billede af efterspørgslen, de periodiske bevægelser i behovet for prøver ses således på bagkant.

Selvom Færdselsstyrelsen erkender, at der er stedvis mangel på prøver, så handler det således ikke bare om at smøre langt flere prøver ud over hele landet. Det handler især om at få de rette værktøjer til planlægningen, som gør styrelsen i stand til at balancere prøveudbuddet efter behov, både antalsmæssigt og geografisk.

Med de begrænsninger, der er med de tilgængelige data i bookingsystemet, har det været nødvendigt at igangsætte et pilotprojekt, hvor Færdselsstyrelsens prøvedata bliver kvalificeret og beriget af kørelærernes egne registreringer.

Dette arbejde er i gang, og der deltager repræsentanter fra kørelærerbranchen. Et tilsvarende projekt vil desuden blive sat i gang specifikt i Vestjylland, hvor lokale kørelærere pt. giver udtryk for særligt store udfordringer med at booke prøver.

Det er vigtigt for mig at understrege, at et velfungerende køreprøveområde er afhængigt af en konstruktiv dialog mellem Færdselsstyrelsen og branchen. Jeg håber derfor, at de aftalte møder vil afføde et mere kvalificeret datagrundlag, der gør styrelsen bedre i stand til at forudsige og imødekomme behovet for køreprøver.

Det er en udfordring, at efterspørgslen på prøver er varierende og i vidt omfang ukendt for Færdselsstyrelsen. Kørelærerne kan hjælpe Færdselsstyrelsen et stykke af vejen. Men der er også behov for de rette digitale værktøjer.

Derfor har jeg også noteret mig, at Færdselsstyrelsen er i tæt dialog med KOMBIT, der driver bookingsystemet for landets kommuner. Sammen ser KOMBIT og styrelsen på, hvilke tilpasninger i systemet, der kan gennemføres, sådan at tildelingen af prøver afspejler efterspørgslen. Dette kan eksempelvis ske ved, at kørelæreren systematisk registrerer en elevs prøvebehov forud for prøven.

Her er det dog vigtigt at understrege, at bookingsystemet ikke ejes af Færdselsstyrelsen, men af kommunerne. Færdselsstyrelsen kan derfor ikke uden videre kræve bestemte ændringer, men er afhængig af en god dialog med kommunerne og KOMBIT, samt af at systemet kan understøtte styrelsens ønsker. Det er dog mit håb, at alle løsninger, der kan synliggøre prøvebehovet i systemet, kan gennemføres hurtigt og problemfrit.

Det afgørende er, at Færdselsstyrelsen skal blive bedre i stand til at prioritere de tilgængelige ressourcer de rigtige steder.

Men når det er sagt, så har kørelærerbranchen efterspurgt flere køreprøver i lang tid. Derfor har Færdselsstyrelsen også igangsat initiativer, der på kort sigt og mere lokalt kan øge prøveuddedet.

Dette drejer sig blandt andet om, at styrelsens sagkyndige får mulighed for at arbejde over, og at styrelsen foretager midlertidige opnormeringer ved kort efteruddannelse af tidligere sagkyndige, samt gennemfører både permanente og midlertidige rokeringer af medarbejdere. Den midlertidige rokering sker i form af rejsehold, som Færdselsstyrelsen tidligere har brugt og haft gode erfaringer med i forhold til løbende at flytte kapacitet til områder, der oplever udfordringer med mangel på prøver.

Samtidig skal jeg gøre opmærksom på, at Færdselsstyrelsen løser opgaverne på hele kørekortområdet, der blev overtaget fra politiet i oktober 2021 på samme niveau, som de før blev løst, på baggrund af de midler, styrelsen får ind gennem de gebyrer, køreeleverne betaler.

Det er også vigtigt for mig at få afdækket, om der kan justeres i de gældende regler, så flest mulige prøver kan bookes og afvikles. Efter dialog med kørelærerbranchen vil Færdselsstyrelsen vurdere, om den nuværende afmeldingsfrist på bookede køreprøver med fordel kan ændres fra de nuværende 2 dage til 5 dage. Fordelen kan være, at en længere afmeldingsfrist vil medføre, at færre prøver bliver spildt.

I dag oplyser kørelærerne, at prøver, der bliver frigivet med to dages varsel, kan være svære at benytte, da eleverne ikke nødvendigvis kan nå være klar med så kort varsel. En længere frist kunne derfor tænkes at øge brugbarheden af de afmeldte prøver for kørelærerne og deres elever. Hvis Færdselsstyrelsen i dialogen med branchen finder, at løsningen er brugbar, er det min forventning, at den gennemføres.

I samrådsspørgsmålet bliver der også spurgt til min holdning til, at Færdselsstyrelsen og kørelærerbranchen har en forskellig opfattelse af, om der er udfordringer med prøveafviklingen.

Hertil kan jeg sige, at både Færdselsstyrelsen og Transportministeriet til fulde er bevidste om, at kørelærere over hele landet kan opleve udfordringer med udbuddet af køreprøver, og vi er helt klar over, at dette er situationen for mange netop nu.

Da efterspørgslen på køreprøver er svingende, kan Færdselsstyrelsen i perioder opleve, som det er tilfældet nu, at efterspørgslen overstiger styrelsens kapacitet. Modsat oplever styrelsen også perioder med relativt mange ledige prøver, og dermed en overkapacitet. Det er måske dér, hvor opfattelserne divergerer, altså i perioder, hvor der på landsplan og samlet set er prøver nok. For det overblik har man nødvendigvis ikke som kørelærer, når man står og mangler prøver til sine elever.

Derfor er det også vigtigt, at de løsninger, der er nævnt ovenfor, giver en effekt, så Færdselsstyrelsen får bedre indsigt i op- og nedgangsperioderne og dermed bliver i stand til at prioritere ressourcerne rigtigt.

Jeg vil følge udviklingen i at få løst problemerne tæt i den kommende tid. Samtidig vil jeg gerne anerkende Færdselsstyrelsen for den store indsats, der er gjort for at bringe prøveafviklingen på landsplan i bedre balance. Østdanmark har i mange år været ramt af væsentligt længere ventetider på køreprøver, end det var tilfældet i Vestdanmark. Dette er, siden opgaven blev overført til Færdselsstyrelsen i oktober 2021, blevet væsentligt forbedret, så ventetiderne og prøveudbuddet i øst nu er på niveau med vest. Den bedre balance på landsplan vil naturligvis være mærkbar i Vestdanmark i negativ forstand.

Færdselsstyrelsen har i 2022 afviklet flere prøver end de sammenlignelige år 2018 og 2019 før ressortoverførslen. I 2022 blev afviklet cirka 360.000 praktiske og teoretiske prøver, mens der i hhv. 2018 og 2019 blev afviklet omkring 332.000 prøver.

Både den bedre balance og det øgede antal afviklede prøver er vel at mærke sket, uden at Færdselsstyrelsen har opnormeret det samlede køreprøveområde, men skyldes en bedre udnyttelse af de tilgængelige ressourcer.

Selvom dialogen i lyset af de nuværende udfordringer er blevet mere målrettet, er jeg samtidig glad for, at branchen siden overtagelsen af opgaven har kunnet mødes med styrelsen jævnlige.

Prioriteringen af de faste møder bakker jeg fuldt ud op om, og jeg har også noteret mig, at Færdselsstyrelsen i efteråret 2022 tog initiativ til lokale møder mellem styrelsen teamledere og de lokale kørelærerforeninger. Det er vigtigt for mig, at dialogen føres både på landsplan og på lokalt plan, så udfordringer og løsninger kan drøftes der, hvor de er.

Der har jo været meget snak om data i det her. Færdselsstyrelsens data over for kørelærernes virkelighed. Hvad er op og ned?

Jeg vil derfor afslutte med at sige, at såfremt udvalget måtte ønske det, så vil jeg gerne invitere over til en gennemgang, hvor Færdselsstyrelsen kan fremlægge det datagrundlag, som de baserer deres prøveudbud og deres initiativer på, og hvor de også i nærmere detalje kan beskrive de initiativer, som er igangsat med kørelærerne.

Tak for ordet.